

Výprachtické noviny

Číslo 6, listopad / prosinec 2018

www.obec-vyprachtice.cz

Výprachtice, Koburk, Valteřice

ZPRÁVY Z OBCE

Vážení přátelé, sousedé, občané, lidé místní i přespolní,

po roce tu máme opět advent. Jeho příchod znamená, že zanedlouho budeme slavit Vánoce. Ještě před tím se na ně ale musíme řádně připravit, napéct cukroví, nakoupit dárky, uklidit a navštívit např. vánoční koncert nebo vánoční trhy. Advent (latinsky adventus) je začátkem liturgického roku a přípravou na Vánoce. První zmínky o něm se objevily již v 5. století. Advent neměl přesně stanovenou délku, ta se ustálila až v 10. či 11. století. Datum počátku adventu není přesně určeno, je to den mezi 27. listopadem a 3. prosincem. Pro každý rok je jeho počátek jiný. V letošním roce začíná advent 2. prosince. Mezi tradiční symboly adventu patří adventní věnec, který je zdoben čtyřmi svíčkami, které mají podle tradice různé barvy, nejčastěji to bývají tři fialové a jedna růžová. Každá svíčka na adventním věnci má církevní význam a zapaluje se vždy v neděli během adventu. Svíčky se zapalují proti směru hodinových ručiček. Pokud je na adventním věnci ještě pátá svíčka, pak se tato zapaluje na Štědrý den. Rozsvícení první svíčky na adventním věnci na 1. adventní neděli - znamená naději. Druhá svíčka, která se rozsvěcuje o týden později, znamená mír. Třetí adventní neděle letos připadá na 16. 12. Zapálení svíčky v tento den na adventním věnci znamená přátelství, čtvrtá adventní neděle je označována jako zlatá a letos vychází na den před Štědrým dnem, tj. na 23. prosinec. Čtvrtá svíčka na adventním věnci znamená lásku a jejím zapálením si právě lásku připomínáme.

Vánoce jsou obdobím, ke kterému se váže řada vánočních zvyků a tradic a na které bychom neměli zapomínat. Vánoční svátky mají symbolizovat mír, klid, lásku a pohodu v obklopení těmi nejbližšími, dětmi, rodiči, prarodiči a dalšími příbuznými a známými, případně i sousedy.

Víme, že Vánoce dnes již nejsou tím, čím bývaly. Dnešní Vánoce jsou mnohdy plné spěchu, práce i stresu. Hodně se změnily a jejich hluboký význam je dnes potlačován komercí, reklamami na ty nejlepší a nejdražší dárky a snahou prodat vše, tedy i to, co se neprodalo během roku. V dřívějších dobách platily Vánoce za výjimečné a oblíbené svátky, peklo se cukroví, navštěvovali se přátelé a rodina, rozdávaly se dárky, dodržovalo se mnoho tradic. V období předvánočním platil přísný půst, lidé hojně navštěvovali kostely a těšili se na půlnoční. Dárky bývaly obyčejné, běžné, levné a hlavně potřebné. A možná právě proto byli lidé více šťastní a spokojení. Smyslem Vánoc bylo rozdávání radosti právě při vzájemných setkáních, naplněných pohodou, úsměvy a štěstím. Možná jsme trochu zapomněli, že úsměv na tváři dokáže vykouzlit i maličkost, přičemž nezáleží na tom, jakou má tento dárek hodnotu.

Pokusme se na Vánoce

těšit a více si je užít bez ohledu na množství dárků, napečeného cukroví, nadbytku dobrých jídel a hojnosti všeho. Nejlepší dárek na světě je úsměv, pohoda, klid a láska nejbližších. Velkým darem je, že žijeme v míru. Zkusme si navzájem o Vánocích více naslouchat, zastavit se, rozdávat úsměvy a také vyzkoušet dřívější zvyky a tradice, mezi které patří pouštění lodiček, krájení jablíček, lití olova, uschování kapří šupiny apod. Nezapomeňme také na procházku vesnicí i sousedním městem, abychom dostatečně nasáli vánoční atmosféru poslechem koled, třeba i při vánočním koncertu. Bez nejbližších, bez rodiny jako by Vánoce ztratily svůj význam, svoji hodnotu, která je právě uschována v poselství rozdávát radost svým blízkým. Zkusme si také vzpomenout na ty, kteří již mezi námi nejsou.

Nyní nám dovolu, abychom se vrátili k pranostikám.

Pranostiky na měsíc prosinec vypovídají o průběhu zimy a přibližují předpověď na měsíce jarní a na počátek léta. Jedná se například o tuto: „Přijít-li v prosinci bříza, nemívá zima mnoho síly“. Průběh zimy pak předvídala pranostika: „Je-li prosinec deštivý, mírný a proměnlivý, není se kruté zimy báti“, „Není-li prosinec studený, bývá příští rok hubený“. V následujících se pak uvádí: „Studený prosinec – brzké jaro“ nebo „Pošmourný prosinec dobré je znamení pro sady, lučiny a všechno osení“. K úrodě se také vztahovala ta následující: „V prosinci zima, sníh-li hojně lítá, hojnost všade bývá žita.“

Lednové pranostiky rovněž předpovídají vývoj počasí v dalších měsících a týkají se samozřejmě i úrody. Tomu odpovídaly pranostiky: „Leden jasný, roček krásný“ a také „Když v lednu málo prší a málo sněží, z polí, luk i zahrad se málo těží.“ Neúrodu také předpovídala pranostika: „V lednu roste-li tráva, neúroda se očekává“. Podle toho, na který den připadl Nový rok, se pak v pranostikách objevovaly předpovědi na další období. Letošní 1. leden 2019 připadne na úterý. Podle pranostiky pak lze očekávat ještě krutější zimu než v roce předchozím, tj. v roce 2018 - tehdy 1. leden připadl na pondělí a zima moc krutá nebyla. Na druhé straně by měl být rok 2019 rokem úrodným. Tato předpověď je ale v příkrém rozporu s předpověď klimatologů, kteří předpovídají nadprůměrně teplou nejméně polovinu roku 2019. Pranostiky předpovídaly dle počasí při novoroční noci průběh celého nového roku. K tomu se pak vztahovaly pranostiky typu: „Novoroční noc jasná a klidná, bude povětrnost pro úrodu vlídná“ nebo „Jsou-li červánky v novoroční den, přinesou jistě samo i slotu jen“ a také: „Na Nový rok déšť – o Velikonocích sníh“. Další lednové pranostiky rovněž předpovídaly vývoj počasí, a to i pro jaro a léto. Jednalo se například o tyto: „Když krtek ryje v lednu, končí zima v květnu“, „Suchý leden, mokrý červen“, „Jaký leden, takový červenec“, „Mnoho sněhu v lednu, mnoho hřibů v srpnu“.

Nyní nám dovolte, abychom Vás poinformovali o dění v obci v měsících říjnu a listopadu 2018.

25. září se konalo v prostorách lanškrounské radnice ustavující zasedání Řídícího výboru Místního akčního plánu II – dále jen MAP. Řídící výbor je hlavním pracovním orgánem a podílí se na společném plánování, rozvoji, aktualizaci a schvalování MAP. Je sestaven ze zástupců klíčových aktérů ovlivňujících oblast vzdělávání v území Správního obvodu obce s rozšířenou působností Lanškroun. Kromě jiného se zde rovněž řešil sdílený logoped pro mateřské školy a sdílený rodilý mluvčí cizího jazyka (AJ, NJ) pro základní školy a financování v rámci MAP.

1. října proběhlo jednání se zástupci úřadu práce ohledně možnosti získání pracovníků na veřejně prospěšné práce. Bylo konstatováno, že v evidenci ÚP jsou jen velmi těžce zaměstnatelní uchazeči o pracovní místo.

5. a 6. října se konaly komunální volby do zastupitelstva obce. Ve Výprachticích ze 756 oprávněných voličů přišlo k volbám 320, což představuje volební účast ve výši 42,33%. Děkujeme volební okrskové komisi za bezproblémové zvládnutí voleb a všem občanům Výprachtic, kteří přišli volit, za účast.

12. října ochotníci z Dolní Čermné předvedli hru Dáma od Maxima. Představení na sále u Jana zhlédlo na 120 diváků. Hra se lidem líbila, což ocenili potleskem.

26. října v rámci oslav 100. výročí založení Československa jsme položili věnce k pomníku padlých v I. světové válce a také jsme slavnostně zasadili mladou lípu, která je národním stromem ČR. Děkujeme pedagogům a paní ředitelce ZŠ Jindřicha Pravečka ve Výprachticích za přípravu akce.

26. října rovněž v rámci oslav výročí 100 let založení Československé republiky se uskutečnil v našem kostele Proměnění Páně koncert pro violoncello a klavír. Koncert si přišlo poslechnout cca 70 občanů naší obce.

31. října se konalo ustavující zasedání zastupitelstva obce Výprachtice, kde proběhla volba starosty a místostarosty obce. Starostou obce byl všemi hlasy zvolen Luděk Skalický a místostarostou pak Miroslav Stejskal.

1. listopadu se uskutečnilo jednání MAP Lanškroun. Bylo to 1. jednání pracovní skupiny pro rovné příležitosti. Na programu bylo seznámení s výsledky SWOT analýzy z území v rámci MAP I. Luděk Skalický bude působit v pracovní skupině pro rovné příležitosti a Jiří Formánek pak v pracovní skupině pro rozvoj matematické gramotnosti.

5. listopadu proběhla kontrola Vodoprávního úřadu MěÚ Lanškroun a Krajské hygienické stanice Ústí nad Orlicí. Předmětem kontroly byl stav vodního díla na prameništi a vodojemu Zaječín. Kontrola proběhla ve dvou fázích, nejdříve na místě vodních zdrojů a poté v kanceláři kontrolou protokolů o rozbořech vody. Kontrola konstatovala stav, který známe, a to, že pitná voda je ve velmi dobré kvalitě, stav jímacích studen odpovídá stáří a době vybudování. V dané souvislosti obec ve spolupráci s RNDr. Šedou od jara připravuje projektovou dokumen-

taci na rekonstrukci vodního díla Zaječín. Na tomto vodním díle máme určité nedostatky. Jedná se o nedostatečné označení ochranného pásma vodních zdrojů a poškozené oplocení jímacího území. Tyto nedostatky budou postupně napraveny. Nemají však žádný vliv na kvalitu vody, která je, jak bylo konstatováno i kontrolou, velmi dobrá.

11. listopadu se setkali již tradičně naši senioři na sále Penzionu U Jana. K poslechu a tanci zahrála skupina K-Band z Vamberka. Na tuto akci přišlo cca 70 seniorů z naší obce.

16. listopadu se uskutečnila valná hromada Dobrovolného svazku obcí Mikroregionu Severo-Lanškrounsko a setkání starostů v rámci CSS (centrum společných služeb). Starostové v úvodu zvolili ze svých řad nového předsedu, místopředsedu a členy kontrolní komise, jelikož stávajícím skončilo jejich volební období. Předsedou DSO Mikroregionu Severo-Lanškrounsko se opět stal Petr Helekal, místopředsedou svazku pak Tomáš Beran. Dále se sta-

rostové a starostky svazku zabývali hospodářskou činností svazku a financováním svazku po roce 2019, kdy bude ukončen dotační projekt. Následně proběhlo jednání se zástupci MAS Orlicko o nových dotačních programech.

Zaměstnanci naší obce těžili dřevo po vichřici v obecních lesích - cca 30 m³. Dále pak prováděli údržbu techniky i objektů před zimní sezonou. Bylo také nutné zahájit topnou sezonu. Pracovníci odváželi bioodpad a prováděli úklid obce, pracovali na dětském hřišti a překládali vodovodní potrubí. Pomáhali také zajišťovat veškeré akce konané v naší vesnici.

Současně nám dovolte pozvat Vás na kulturní akce, které se uskuteční v prosinci letošního roku. V sobotu 1. 12. 2018 se od 8:30 do 12:00 hodin bude konat Vánoční jarmark v budově Základní školy a Mateřské školy Výprachtice. Téhož dne, tj. 1. 12. 2018 v 17:00 hodin rozsvítíme vánoční stromeček a pro děti je připravena u obecního úřadu Mikulášská nadílka. Večer 1. 12. 2018 se od 20.00 hod bude konat Mikulášská zábava na sále penzionu U Jana. V pátek dne 21. 12. 2018 od 17:00 hodin se uskuteční Vánoční koncert v kostele Proměnění Páně ve Výprachticích.

Všem zaměstnancům naší obce patří poděkování za vše, co pro obec vykonali v roce 2018.

Vzhledem k tomu, že tyto noviny jsou poslední v roce 2018 a další výtisk dostanete až v roce 2019, dovolte nám, abychom Vám popřáli do nového roku 2019 hodně zdraví, štěstí, spokojenosti v rodině i v práci, hodně radosti z úspěchů Vašich dětí a všech Vašich blízkých. Přejeme Vám, aby rok 2019 byl pro Vás rokem, který Vám i všem Vaším blízkým přinese hodně dobrého, zejména pak klid, mír a spokojený život.

To Vám přejí Zastupitelé obce Výprachtice

VÝPIS USNESENÍ PŘIJATÝCH NA USTAVUJÍCÍM ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE VE VÝPRACHTICÍCH KONANÉHO DNE 31. 10. 2018 V 18.00 HODIN NA SÁLE PENZIONU „U JANA“ VE VÝPRACHTICÍCH.

Přítomni: Luděk Skalický, DiS., JUDr. Miroslav Stejskal, Mgr. Hana Katzerová, Petr Tomiška, Ing. Vojtěch Chládek, Jan Koubek, Mgr. Jiří Formánek, Petr Skalický, Ing. Vendula Indrová, Ing. Daniel Vávra, Zbyněk Kristek

Usnesení č. 1/1/2018: Zastupitelstvo obce Výprachtice určuje ověřovateli zápisu Petra Skalického a Vojtěcha Chládku a zapisovatelkou Hanu Katzerovou.

Hlasování: PRO: 11 PROTI: 0 ZDRŽEL SE: 0

Usnesení bylo schváleno.

Usnesení č. 2/1/2018: Zastupitelstvo obce Výprachtice schvaluje následující program ustavujícího zasedání:

- 1/ Zahájení
- 2/ Složení slibu
- 3/ Určení ověřovatelů zápisu (§ 95 odst. 1 zákona o obcích) a zapisovatele
- 4/ Schválení programu
- 5/ Volba starosty a místostarosty

- a) určení počtu místostarostů
- b) určení, které funkce budou členové zastupitelstva vykonávat jako dlouhodobě uvolnění (§ 71 zákona o obcích)
- c) určení způsobu volby starosty a místostarosty
- d) volba starosty
- e) volba místostarosty
- 6/ Zřízení finančního a kontrolního výboru
- f) určení počtu členů finančního a kontrolního výboru
- g) volba předsedy finančního výboru
- h) volba předsedy kontrolního výboru
- i) volba členů finančního výboru
- j) volba členů kontrolního výboru
- 7/ Různé
- 8/ Diskuze
- 9/ Závěr

Hlasování: PRO: 11 PROTI: 0 ZDRŽEL SE: 0

Usnesení bylo schváleno.

Usnesení č. 4/1/2018: Zastupitelstvo obce Výprachtice v souladu s § 84 odst. 2 písm. k) zákona o obcích určuje, že pro výkon funkce starosty obce bude člen zastupitelstva dlouhodobě uvolněn.

Hlasování: PRO: 11 PROTI: 0 ZDRŽEL SE: 0

Usnesení bylo schváleno.

Usnesení č. 5/1/2018: Zastupitelstvo obce Výprachtice volí starostou pana Ludka Skalického.

Hlasování: PRO: 10 PROTI: 0 ZDRŽEL SE: 1

Usnesení bylo schváleno.

Usnesení č. 6/1/2018: Zastupitelstvo obce Výprachtice volí místostarostou pana Miroslava Stejskala

Hlasování: PRO: 10 PROTI: 0 ZDRŽEL SE: 1

Usnesení bylo schváleno.

Usnesení č. 7/1/2018: Zastupitelstvo obce Výprachtice zřizuje finanční a kontrolní výbor. Oba výbory budou tříčlenné.

Hlasování: PRO: 11 PROTI: 0 ZDRŽEL SE: 0

Usnesení bylo schváleno.

Usnesení č. 8/1/2018: Zastupitelstvo obce Výprachtice volí předsedou finančního výboru pana Zbyňka Kristka

Hlasování: PRO: 10 PROTI: 0 ZDRŽEL SE: 1

Usnesení bylo schváleno.

Usnesení č. 9/1/2018: Zastupitelstvo obce Výprachtice volí předsedou kontrolního výboru pana Jana Koubka.

Hlasování: PRO: 10 PROTI: 0 ZDRŽEL SE: 1

Usnesení bylo schváleno.

Usnesení č. 10/1/2018: Zastupitelstvo obce Výprachtice volí členy finančního výboru pana Daniela Vávru a pana Vojtěcha Chládku.

Hlasování: PRO: 9 PROTI: 0 ZDRŽEL SE: 2

Usnesení bylo schváleno.

Usnesení č. 11/1/2018: Zastupitelstvo obce Výprachtice volí členy kontrolního výboru pana Petra Skalického a pana Jiřího Formánka.

Hlasování: PRO: 9 PROTI: 0 ZDRŽEL SE: 2

Usnesení bylo schváleno.

Usnesení č. 12/1/2018: Zastupitelstvo obce Výprachtice stanovuje svým neuvolněným členům za výkon funkce odměny za měsíc v následujících částkách:

místostarosta: 7 091,- Kč,

předseda výboru/komise/zvláštního orgánu obce: 694,- Kč,

člen výboru/komise /zvláštního orgánu obce: 533,- Kč,

člen zastupitelstva bez dalších funkcí 238,- Kč.

Odměna bude poskytována od 1. 11. 2018. V případě nástupu náhradníka na uprázdněný mandát člena zastupitelstva obce bude odměna poskytována ode dne složení slibu. V případě budoucích změn v obsazení jednotlivých funkcí bude odměna poskytována ode dne zvolení do příslušné funkce.

Hlasování: PRO: 11 PROTI: 0 ZDRŽEL SE: 0

Usnesení bylo schváleno.

Usnesení č. 13/1/2018: Zastupitelstvo obce Výprachtice jmenuje inventarizační komise pro provedení inventur v roce 2018 v tomto složení:

Hlavní inventarizační komise: předseda: Vojtěch Chládek
členové: Hana Katzerová, Hana Havelková

dílčí inventarizační komise:

SDH Výprachtice: předseda: Vojtěch Chládek

členové: Petr Pfeifer, Luděk Skalický

SDH Koburk: předseda: Hana Katzerová

členové: Luděk Skalický, Jiří Katzer

Knihovna Výprachtice: předseda: Hana Havelková

členové: Jiří Formánek, Zdenek Bureš

Knihovna Koburk: předseda: Petr Skalický

členové: Václav Lerch, Vendula Indrová

Dokladová inventura: předseda: Vendula Indrová

členové: Zbyněk Kristek, Marie Bašková

Místní komunikace: předseda: Petr Skalický

členové: Daniel Vávra, Petr Tomiška

Obecní údržba: předseda: Miroslav Stejskal

členové: Jan Šponiar, Petr Tomiška

Vodovod a ČOV: předseda: Daniel Vávra

členové: Jan Šponiarlu, Zbyněk Kristek

Obecní úřad: předseda: Luděk Skalický

členové: Marie Bašková, Hana Havelková

Hostinec U Jana: předseda: Jan Koubek

členové: Zbyněk Kristek, Jiří Formánek

Hlasování: PRO: 11 PROTI: 0 ZDRŽEL SE: 0

Usnesení bylo schváleno.

Bod č. 10/ Diskuze

Pan Luděk Skalický poděkoval občanům za účast ve volbách a zastupitelům za zvolení do funkce starosty.

Paní Romana Prokopová, ředitelka ZŠ, pozdravila nově zvolené zastupitele.

Tento dokument je upraven v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. v platném znění, o ochraně osobních údajů. Osoby, které jsou k tomu oprávněny podle zákona č. 128/2000 Sb. v platném znění, o obcích, mohou přejít a nahlédnout do nezkrácené verze usnesení, která je založena na OÚ Výprachtice.

**Obecní úřad
upozorňuje
odběratele vody**

**z obecního vodovodu,
že termín úhrady
vodného a stočného
je nejpozději**

15. prosince 2018

ZPRÁVY Z MATEŘINKY

Pohádka ze psí boudy

V této humorné pohádce se nám představil pesek Bardík a co všechno zažil ve světě. Během představení děti zpívaly písničku Když jsem já sloužil a s královnou pramenů přivolávali déšť.

Svatomartinská slavnost

Příchod nadcházející zimy jsme oslavili 12. listopadu svátkem svatého Martina. Pro rodiče, děti, babičky a dědečky byl připraven průvod ke svatému Martinovi. Během

cesty na nás čekaly tři babičky, u kterých děti zpívaly píseň, odříkávaly zimní pranostiky a procházely kouzelnou bránou. Babičky obdarovaly děti perníkovými podkovami, stříbrnými oříšky a dopisy s překvapením, nakonec nám poradily cestu k Martinovi. Martinskou písničkou jsme u kostela přivítaly Martina na koni, kde nám předal stříbrný klíč jako symbol zimy. Odvážné děti měly možnost projet

se na koni. Děkujeme hodným babičkám Marii Hejlové, Marii Ingrové a Haně Beranové a paní učitelce Veronice Frankové za uspořádání této akce. Také děkujeme všem, kteří přišli tuto sváteční chvíli sdílet s námi.

Divadlo Maxipes Fík

Známost pohádku o Maxipsu Fíkovi shlédly děti z Motýlkové třídy v Lanškrouně na zámku. Kreslený příběh ztvárnil herci s loutkou pejska a tak se děti seznámily s činohrou.

Beseda se zdravotní sestrou

Jednou ze vzdělávacích nabídek v naší školce je téma o zdravé a lidské těle. Po domluvě s maminkou Vládičky Vaníčka, která pracuje jako zdravotní sestra praktického lé-

kaře ve Výprachticích, jsme navštívili jejich ordinaci. Děti se seznámily s prostředím ordinace a různými přístroji pro vyšetření, např. měření srdečního tepu a okysličením krve v těle, tělesné teploty. Malým zájemcům paní Vaníčková obvázala pomyslné zranění. Děti si odnášely nejen bonbón, ale také nové zkušenosti z lékařského prostředí. Tímto paní Vaníčkové děkujeme za milé přijetí a zajímavou besedu.

Příjemné prožití vánočních svátků, hodně zdraví a úspěšný rok 2019 přeje kolektiv mateřské školy.

ZŠ JINDŘICHA PRAVEČKA, VÝPRACHTICE

5. ročník ŠIPKOVANÉ

Ve čtvrtek 4. 10. 2018 připravily učitelky prvního stupně tradiční „ŠIPKOVANOU“. Stanoviště na trase se nesly v duchu 100. výročí vzniku Československé republiky. Za slunečného počasí se na hřišti sešlo 73 účastníků. Všichni se s připravenými úkoly zdárně vypořádali. Nejnáročnějším a zároveň nejzábavnějším úkolem bylo vymyslet básničku s použitím 5 daných slov. Zde mohli všichni předvést svoji tvořivost, bohatou slovní zásobu a vtip.

Na závěr proběhlo vyhodnocení a předání drobných dávků. Děti s rodiči poté poseděly u ohýnku a opekly si párky. Děkujeme panu školníkovi za pomoc při přípravě akce.

pedagogové prvního stupně

Básničky:

Aha, hlásí se Vám Praha,
v dále vidím Petřín,
řízek přitom větrím.
V Bludišti jsme byli,
jak blázni bloudili
a moc jsme si to užili.

Byli jsme v Praze,
kde bylo blaze.
Viděli jsme Petřín,
hned vedle byl vepřín.
V Bludišti byl blázen,
nafukoval bazén.
Baštil řízek,
je to pořizek.

Land-art ve výtvarné výchově

Land-art (z anglického *land* - země, *art* - umění) - znamená v překladu umění země.

Přírodní prostředí nabízí množství možností land-artové činnosti. Jde o jeden ze směrů akčního umění. Land-artisté tvořili svá díla od konce šedesátých let a rozkvět akční tvorby trval asi po dobu deseti let. Umělci - land-artisté záměrně pracují v přírodním prostředí. Chtějí vystavovat svá díla jinde než jen v prostorách galerií. Do galerií se však vrací v podobě expozic svých fotografií či videozáznamu, který pořídí během svých akcí v přírodě. Land-artisté pracují s přírodními - se zemínou, hlínou, pískem, kamením, slámou, senem, se suchými větvemi,

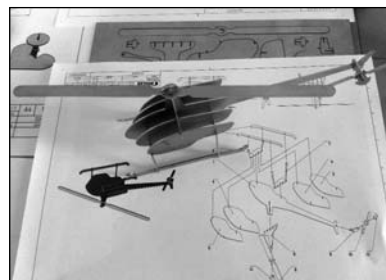
listím apod.

Letošní teplý a krásně barevný podzim nás nenechal sedět v lavicích a doslova nás vyhnal ven. Žáci využili rozmanitosti přírodních materiálů k rozvoji své fantazie a kreativity. Stejně jako pro land-artisty, ani pro naše kluky a děvčata z 2. stupně, kteří se tvoření v přírodě věnovali, nebyl důležitý pouze výsledek tvorby, ale také prožitek z ní.

Mgr. Hana Chládková

Návštěva firmy BÜHLER

Vedení školy navštívilo firmu BÜHLER, která sídlí v Žamberku. S firmou naše škola dlouhodobě spolupracuje. Dodává nám polotovary z kovu, které žáci opracovávají při pracovních činnostech.

Vděčíme jí za vybavení školní dílny a stavebnice MERKUR. Firma BÜHLER vyrábí potravinářské stroje, které dodává do celého světa. Měli jsme možnost si závod projít a seznámit se s jeho výrobou. Podnik se 10. 11. bude prezentovat Dnem otevřených dveří. Součástí tohoto dne je soutěž TECHNO. I naši žáci se TECHNÁ velmi úspěšně zúčastňují. Pan ředitel Jiří Appeltauer řekl: „Jsme pyšní na to, že otisky našich prstů jsou rozesety po celém světě“.

Romana Prokopová

Londýn

Ve dnech 15. – 19. 10. se 24 žáků naší školy zúčastnilo poznávacího zájezdu do Londýna. Program zahrnoval nejen vyčerpávající cestu autobusem (trajektem přes kanál La Manche) a dvě noci v hostitelských rodinách, kde žáci přespávali ve tří či čtyřčlenných skupinkách, ale především tři dny doslova nabitě poznáním všech hlavních dominant této evropské metropole. Viděli jsme Buckinghamský palác, Westminsterské opatství, Houses of Parliament, Big Ben (sice obehnán lešením, ale i to se počítá), katedrálu svatého Pavla, prošli se po Tower Bridge, navštívili muzeum voskových figurín Madame Tussad's, British muzeum, bývalou věznicí Tower, podívali se na Trafalgarské náměstí-

tí, Piccadilly Circus, nakoukli do čínské čtvrti Soho, projeli se lodí po řece Temži, shlíželi na Londýn z London Eye a došli až k Nultému poledníku. Kromě poznání památek si děti odvážely i spoustu nevšedních zážitků jako cestování přeplněným metrem či setkání s téměř ochočenými veverkami v St. James's parku.

Mgr. Michal Moravec

Projekt 72 hodin

Naše škola se zapojila do projektu, který se v ČR koná již posedmé.

Žáci a učitelé se pustili do aktivity, která pomohla přírodě v jejich okolí.

Společně vyčistili pramen studánky Jaroslava Tušly a Jindřicha Pravečka. Ty byly vybudované v roce 2009 u „Červené skály.“ Uklidili a posbírali odpadky směrem na Valteřice, Bystřec a Koburk.

Výsledkem byla radost a dobrý pocit z vykonané práce.

Romana Prokopová, foto: Hana Chládková

Rozesmáté dopoledne

2. listopadu naši školu rozesmál, rozchechtal a pobavil ilustrátor dětských knížek Adolf Dudek. Pohádkové kreslení bylo plné žertů a legrace. Narodil se v Poličce a jeho první kniha s názvem Veselá zvířátka vyšla v roce 1992. Celkem ilustroval kolem 130 knih a prodal jich přes tři miliony. A co naši žáci? Ti si odnesli netradiční autogram, slzy smíchu a bolavé svaly na bříškách, které si namohli chechtáním.

Romana Prokopová

Halloween

Ve čtvrtek v 1. listopadu se první třída změnila ve třídu plnou čarodějnic, duchů, kostlivců a dalších tajemných bytostí. Celý den děti plnily úkoly spojené se svátkem Halloween. Došlo dokonce i na obvazování mumií. Den jsme si všichni užili.

Text a foto Mgr. Blanka ŠtraufováDiS.

Halloween od deváťáků

Žáci deváté třídy si na pondělní dopoledne připravili pro své mladší spolužáky z prvního stupně krásnou haloweensko-dušičkovou akci. Během dopoledne žáci prvního stupně postupně obcházel stanoviště a plnily nejrůznější úkoly. Stanoviště bylo devět a na každém z nich čekal jeden deváťák. V tělocvičně pak byla připravena peklná opičí dráha.

Bc. Petr Grossmann

Dopoledne v lanškrounské knihovně

Žáci z 2. třídy strávili čtvrtéční dopoledne v Městské knihovně v Lanškrouně. Moc děkujeme ředitelce, paní Lindě Netušilové za velmi inspirativní a poutavé vyprávění. V dětech probudila opravdový zájem. Nadšení druháčci si odnášeli domů svou půjčenou knihu a průkazku čtenáře.

Text a foto: Hana Katzerová

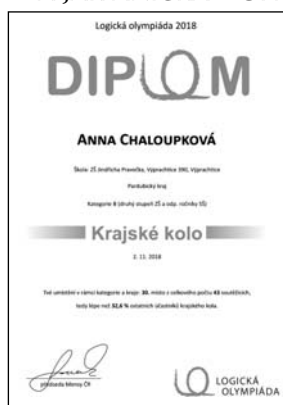
Logická olympiáda

Dne 9. 10. se tři žáci naší školy: Saša Fišer (7.), Pavla Hlávková (8.) a Anička Chaloupková (8.) zúčastnili logické olympiády. Soutěž je založená na logických úlohách, jejichž řešení vyžaduje samostatný a kreativní přístup. Nerozhodují zde naučené znalosti, ale schopnost samostatného uvažování a pohotového rozhodování.

Žáci kategorie B (tedy druhý stupeň ZŠ a odpovídající ročníky víceletých SŠ) vyplnili 30minutový on-line test. Celkem se přihlásilo 17 156 dětí, z toho 835 v Pardubickém kraji.

Naši tři soutěžící se umístili v první čtvrtině. Anička skončila na krásném 24. - 25. místě a postupuje 2. 11. do krajského kola v Pardubicích. Veliká gratulace všem! Aničko budeme držet palce i do dalšího kola.

A JAK ANIČKA DOPADLA? Zde je její příspěvek.

Jsem ráda, že jsem do krajského kola postoupila. Alespoň jsem se po dlouhé době podívala do Pardubic a projela se vlakem. Také si myslím, že jsem získala cenné zkušenosti ze soutěže. Určitě se příští rok také školního kola zúčastním. Doporučuji vyzkoušet i ostatním.

Anička Chaloupková

Příští rok se vás třeba přihlásí víc. Každá soutěž je totiž dobrou zkušeností.

Pavla Stříbrná

Příprava našich žáků na soutěž Techné 2018

Ve dnech 24. 10., 31. 10. a 7. 11. 2018 proběhne příprava našich žáků na soutěž Techné 2018, kterou pořádá firma Bühler CZ s. r. o., Žamberk. Cílem této přípravy je vytvořit výrobek z jakékoliv stavebnice, s nímž budeme naši školu reprezentovat. Soutěž se uskuteční 10. 11. 2018 v prostorách firmy. Budeme našim žákům držet pěsti, aby se jim podařilo svým výtvozem ohromit odbornou komisi.

Mgr. Žaneta Fiebigerová

VÝPRACHTÁCI na Techné v Bühleru

Plný autobus dětí a rodičů odjel na zážitkový den, který byl připraven pro žáky se zájmem o techniku. V rámci

Techné se žáci zúčastnili soutěže zručnosti a technické tvořivosti. 31 našich soutěžích připravilo exponáty do soutěže: lego, dřevo, fischertechnik, merkur, modelář.

Slavili jsme úspěch. Získali jsme tři místa a ceny pro celou naši školu. Den byl opravdu zážitkový. Prohlídka závodu, přehlídka středních škol, učiliště, sváření, montování výrobků, dokončení polotovaru, který si děti odnesly domů.

Za výbornou přípravu žáků děkujeme Mgr. Žanetě Fiebigerové a panu řediteli Appeltaurovi, jenž nás do Böhleru pozval.

Text a foto Romana Prokopová

VELETRH ELEKTRONIKY – chytrý domov

Naši devátáci se podívali do pardubického IDEONU. Tuto exkurzi jim umožnila spolupráce Společenství firem Lanškrounska. Viděli novinky z oblasti automobilového průmyslu, elektroniky, elektromobility.

Byla jim představena Škoda auto s čistě elektrickým pohonem a automatizovaným řízením, fotovoltická taška, souboj robotů, workshopy se zaměřením na 3D tisk, programování robotů OZOB. Mnoho nabízených aktivit si mohli sami vyzkoušet. Byla to velmi zajímavá exkurze.

Romana Prokopová

Přátelské utkání ve vybíjené

Ve čtvrtek 25. 10. 2018 k nám do školy zavítali bývalí žáci naší nové paní ředitelky. Pátáci ze ZŠ Smetanova Lanškroun přijeli do Výprachtic nejen na kukandu, ale také poměřit své dovednosti ve vybíjené se svými vrstevníky z naší školy. Utkání bylo velice napínavé a po celou dobu boje se bylo na co dívat. Výprachtické děti zdolaly Lanškrouňáky ve třech zápasech s naprostým přehledem. Poražení byli z prohry chvíli smutní, odjízďěli však s úsměvem na tváři. Věříme, že se jim u nás líbilo a že se s nimi v brzké době zase při jakékoli příležitosti uvidíme.

Mgr. Žaneta Fiebigerová

SLAVNOSTNÍ ZASAZENÍ LÍPY

Žáci naší školy, učitelé, děti z mateřské školy a občané Výprachtic se sešli, aby společně uctili výročí založení Československé republiky. Při této příležitosti vysadili mladou lípu. Chtěli by, aby dělala radost dalším generacím. Žáci a jejich učitelé si připravili doprovodný program. Zpívali, hráli, recitovali. Samotného zasazení lípy se ujali devátáci a symbolicky ji zalili nejmladší školáčky. Lípě jsme slíbili,

že o ni budeme dobře pečovat, starat se, aby prospívala, rostla, mohutněla a vyrostla ve statný strom.

Zamyšlení...

Co znamená sto let? V životě člověka jednu generaci, jedno století... V životě stromu jen malou chvíli. Stromy rostou na planetě Zemi více jak 300 miliónů let. Po dlouhá tisíciletí byly a jsou němými svědky lidské historie. I naše památná lípa na nás hledí, naklání se a přesto má stále chuť žít a předávat naše vzpomínky. My jsme vysadili nový, mladý strom, který začal psát dějiny a záleží na nás všech, jak dlouho bude žít a předávat naše paměti.

Text a foto Romana Prokopová

Školní kolo recitační soutěže

Dne 20. 11. 2018 proběhlo školní kolo recitační soutěže, na kterou se připravilo 18 žáků. Zazněly zajímavé texty (i vlastní tvorba) a pro porotu byl výběr nejlepších

velice obtížný. Naši školu na recitační soutěži v Letohradě „Nebojte se klasiků“ bude reprezentovat 14 žáků.

Mgr. Lucie Jindrová, Mgr. Veronika Franková

Slavnost slabikáře

Měsíc se s měsícem sešel a máme tady listopad. Prvníáčci zvládli všechna písmenka a slabiky v Živé abecedě, přišel tedy čas na další krok - slabikář. Aby ho ale dostali, museli si ho opravdu zasloužit. Dnes proto pro ně při Slavnosti slabikáře byla připravena hra, kde museli plnit různé úkoly, posouvat se tím po políčkách a nakonec dojít k pokladu - truhle se slabikáři. Všechny děti obstály skvěle - zpívaly, přednášely, počítaly, četly a nakonec v rukách držely svůj slabikář. To bylo radosti! A ke každé pořádné oslavě patří i nějaká mlsání, proto jsme slavnost zakončili

miskou výborné zmrzliny. A dál? Zítra poprvé společně otevřeme slabikář a s chutí se pustíme do další práce.

Blanka Štraufová

ŠKOLSKÁ RADA

Dne 22. 10. 2018 se sešli zástupci školské rady s ředitelkou školy.

Zástupci školské rady si v přátelském duchu povídali s ředitelkou školy Romanou Prokopovou. Schválili výroční zprávu. Projednali koncepci rozvoje školy. Podívali se do nově vybudované chemické laboratoře, keramické dílny. Prošli si prostory školy.

Seznámili se s akcemi, které bude škola pořádat.

Společné setkání bylo nejenom pracovní, ale i velmi příjemné.

Romana Prokopová

Kroužky na naší škole

Učitelé, ale i externisté vedou naše žáky v mimoškolních aktivitách.

Rozvíjí tak kamarádské a přátelské vztahy mezi žáky a učiteli.

A jaké kroužky u nás děti mohou navštěvovat? Sportovní hry - Bc. Petr Grossmann, šikulové, angličtina pro nejmenší - Mgr. Blanka Štraufová DiS., kuchtík - Mgr. Hana Katzerzová, o krok dál - Mgr. Veronika Franková, keramika

- starší děti Mgr. Hana Chládková, keramika - mladší děti Mgr. Romana Prokopová, taneční kroužek, microbit - Mgr. Žaneta Fiebigerová, robotika, bystré hlavy - Mgr. Jiří Formánek, hra na kytaru dvě oddělení - Bc. Tereza Jásenská, bojové sporty - Radim Skala. Kroužky SOKO-LU: florbal - Petr Tomiška, Milan Chládek, volejbal - Daniel Vávra, fotbal - Kamil a Jiří Heger, roztleskávačky a taneční kroužek pro starší děti vede Růžena Hauková a Kateřina Medková.

Kolegům, externistům, sportovním nadšencům ze Sokola děkuji za práci s dětmi. Této práce si velmi vážím.

Romana Prokopová, ředitelka školy

ČESKÉ VÁNOČNÍ TRADICE

Žádné roční období se v Česku nepojí s tolika tradicemi jako Vánoce. Jejich kouzlo nutí i ty nejracionalnější povahy k děláním zdánlivě nesmyslných věcí. Kdy je možné přistihnout dívku 21. století, jak hází střeovicem za hlavu? Seriozního pána, jak si do peněženky zasouvá rybí šupinu? Celou rodinu, když napjatě sleduje lodičky z ořechových skořápek v umyvadle? Jenom jednou. V neobyčejné vánoční době jsou neobyčejné věci normální.

České vánoční tradice v sobě neododdělitelně spojují křesťanské svátky s pohanskými obřady, dávné místní obyčeje se proplétají s vlivy jiných zemí. Jaké hlavní zvyky se dnes v Česku vážící k adventnímu a vánočnímu období?

Adventní věnec

Mezi nejoblíbenější symboly předvánoční doby patří adventní věnec. Je většinou spletený ze zeleného chvoje, někdy ozdobený mašlemi, šíškami a jinými maličkostmi. Na věnci stojí čtyři svíce, které představují čtyři adventní neděle. Těmi je vymezen advent, doba, v níž křesťané očekávají narození Spasitele. Každou neděli se na věnci rozsvítí další svíčka, až na konci adventu září všechny. Pro křesťany je přibývajícím světlo symbolem blížícího se příchodu Ježíše Krista, tradici ale dodržují i ti, kdo se prostě těší na Vánoce.

Barborky

Svobodné dívky by mohl zajímat zvyk, který se váže k svátku sv. Barbory (4. 12.). Ten den podle tradice trhají dívky třeshňové větvičky zvané barborky a čekají, zda jim do Vánoc ve váze rozkvetou. To by znamenalo, že se dívka do roka vdá.

Mikuláš, anděl a čert

Velmi živým je v Česku svátek sv. Mikuláše. V jeho předvečer, 5. prosince, navštěvuje děti Mikuláš v doprovodu čertů a andělů.

Mikuláš v biskupském rouchu děti nejdříve zkouší, například z básničky či písničky, a vyptává se na jejich poslušnost. Čert mu dodává autoritu strašením, pouštěnou hrůzu vyvažuje krásný anděl. Nakonec Mikuláš dítě, které slibuje, že bude hodné, podaruje drobnými dárky, především sladkostmi a ovocem. Zlobivější děti ale mohou mezi cukrovinkami nalézt i bramboru nebo kousky uhlí. Není-li převlečený Mikuláš na dosah, dítě nepřijde zkrátka. Stačí, když dá za okno punčochu, po setmění mu do ní Mikuláš nadílku vloží i bez zkoušky.

Cukroví a vánočka

České Vánoce jsou nejsladším obdobím v roce. Hospodyňky se doslova předhánějí v pečení vanilkových rohlíčků, perníčků, sněhových pusi-

nek a desítek dalších druhů cukroví. Recepty se v rodinách předávají po generaci, není proto divu, že drobné cukroví je na pohled krásné a na jazyku se rozplývá.

Nepostradatelnou součástí svátečního stolu je vánočka, sladké pečivo z kynutého těsta spletené do tvaru copu, zdobené rozinkami a mandlemi.

Jesličky

Zobrazování biblického výjevu z betlémského chléva, kde se na slámě narodil Ježíšek, patří mezi české vánoční tradice již celá staletí. Betlémy se stavějí nejrůznějších velikostí a z nejrůznějších materiálů: ze dřeva,

papíru, keramiky, ale i z perníku či dokonce z másla. Ve středu betléma jsou jesličky s Ježíškem, obklopeným Pannou Marií a svatým Josefem. Nad chlévem se vznášá anděl, který drží stuhu s nápisem Sláva na výsostech Bohu. Další postavičky představují pastýře a stádo ovcí, kterým bylo narození zvěstováno, dary přinášejí tři mudrcové. K biblickým reáliím lidé často přidávali postavy, budovy i stromy ze svého okolí.

Vánoční stromeček

Bez rozzářeného stromečku si dnes Vánoce už ani nedovedeme představit. Přesto je tento zvyk v českých zemích celkem mladý. V měštanských a šlechtických domácnostech se začal objevovat počátkem devatenáctého století, zdomácněl ale až v průběhu jeho druhé poloviny. Na venkově dnešnímu pojetí předcházela zvyk věšet stromek špičkou dolů nad slavnostní stůl. Zpočátku se stromek zdobí červenými jablíčky, ořechy, ozdobami ze slámy nebo cukrovím. Ve dvacátém století začaly převažovat skleněné ozdoby. Nejrozšířenější je zřejmě smrček, oblíbené jsou ale také borovice a jedličky. Stromček se zdobí buď na Štědrý den (24. 12.) nebo den předem a rodiny se z něj radují většinou alespoň do Tří králů (6. 1.). Od dvacátých let minulého století se objevují vánoční stromky na veřejných prostranstvích českých měst a obcí.

Štědrý večer

Na Štědrý den (24. 12.) se rodina schází doma, zdobí stromeček, chystá se večeře. Mnoho lidí zachovává až do večera půst. Dětem, které se nemohou dočkat večere, rodiče slibují, že vydrží-li nejíst, uvidí zlaté prasátko. Po setmění, s východem první hvězdy, se zasedá ke společné večeři. Tradiční česká štedrovecerní večeře se skládá z rybí polévky a smaženého kapra s bramborovým salátem. Od večere není radno vstávat, zbytečně se tak přivolává neštěstí. To podle tradice přináší i lichý počet lidí kolem stolu.

Vánoční kapr

V předvánočním čase jsou v ulicích všech českých měst k vidění mohutné kádě plné kaprů. Většina jich pochází z proslulé rybníkářské oblasti na jihu Čech.

Ve většině domácností se kapr, obalený v mouce, vajíčku a strouhance, smaží na pánvi. Mezi tradiční pokrmy patří i kapr vařený „na modro“ se zeleninou a máslem. Tradice praví, že kdo si dá šupinu z vánočního kapra při večeři pod talíř, bude mít dostatek peněz po celý následující rok. Podobného účelu dosáhne i ten, kdo si dá šupinu do peněženky.

Ježíšek

Po štedrovecerní večeři nastává okamžik, na který se mnohé české děti těší celý rok. Rodina se shromáždí kolem rozsvíceného vánočního stromečku, pod nímž se kupí zabalené dárky. Podle tradice je sem nepozorovaně přinesl Ježíšek. Na rozdíl třeba od Santa Clause tato postava nemá žádnou ustálenou vizuální podobu. Také způsob, jakým k dětem přichází, zůstává obestřen tajemstvím. Ježíšek je zdobenětinou pro Ježíše Krista, jehož dětství je o Vánocích zdůrazňováno. Děti Ježíškovi před Vánoci posílají dopis, ve kterém ho prosí o to, co by si přály pod stromečkem nalézt. Původně v českých zemích nosil dárky sv. Mikuláš, postava Ježíška sem pronikla až v devatenáctém století z Německa. České děti z obou tradic vytěžíly maximum: dárky jim nosí jak Mikuláš, tak Ježíšek.

Nový rok

První den v roce je provázen rčením „Jak na Nový rok, tak po celý rok“. Je proto záhodno vyvarovat se jak všech hádek a rozepří, tak i nepříjemné práce. K obědu se tradičně podává čočka nebo polévka s drobnou krupicí. Podle zvyku si těmito pokrmy člověk zajišťuje dobrou finanční situaci na celý rok. Naopak tradice nedoporučuje servírovat zajíce či drůbež, a to aby štěstí neuteklo nebo neulétlo.

Tři králové

Šestého ledna obcházejí domácnosti chlapci převlečení za tři krále, koledují a přejí vše dobré. Na vchody domů a bytů pší svícenou křídou K + M + B, tedy zkratku latinské věty Christus mansionem benedicat, Kristus ať žehná tomuto příbytku. V tento den se také pořádají různé charitativní sbírky. Na Tři krále končí cyklus vánočních svátků. Lidé odstrojují stromeček a ukládají betlém, aby se k němu zase napřesrok vrátili.

Převzato z www.czech.cz

TJ Sokol Výprachtice pořádá

zimní MIKULÁŠSKÝ

KARNEVAL

na sále
Penzionu U Jana
od 20 hodin

1.12.

vstupné 50 Kč
pivo do 21 hodin 15,-

hraje: **PLAZMA** rock

ROZLOUČILI JSME SE S FRANTIŠKEM ŠTANCLEM

Oznamujeme Vám všem, že dne 11. 11. 2018 zemřel po dlouhé a těžké nemoci ve věku 81 let pan František Štancle, který dlouho působil jako hajný a bydlel v hájence na Haldě ve Výprachticích.

Byl velkým milovníkem lesa a přírody vůbec. Byl také myslivcem, ochráncem přírody a zejména vášnivým ornitologem, který za svůj život okroužkoval nespočet ptactva.

Pan František Štancle byl dlouholetým dopisovatelem do Výprachtických novin. Určitě si na jeho články mnozí pamatujete, někteří z nás je mají uschovány a vrací se k nim. Obec vyslala svého zástupce na pohřeb pana Štancle, který se konal dne 16. 11. 2018 ve 13.00 hod. v kostele svatého Petra a Pavla v Rohovládově Bělé (poblíž Lázní Bohdaneč).

Zástupce obce předal za obec Výprachtice květiny ke hrobu zemřelého pana Štancle a kondoloval pozostalým jménem naší obce. Čest jeho památce.

Pro připomenutí obsahu článků pana Štancle zveřejňujeme tímto jeden z jeho příspěvků do Výprachtických novin.

ZE ZÁPISNÍKU ORNITOLOGA

Ze zajímavých ptáků se objevilo další hnízdiště jeřába popelavého. Jejich impozantní zjev jsem obdivoval u rybníka Rozhrna na Pardubicku. Na poli za rybníkem se zdržovaly čtyři kusy tohoto velkého ptáka. V posledních letech jsou stále častější zprávy o jejich výskytu v Čechách. U České společnosti ornitologické byla ustavena skupina ornitologů sledující jejich rozšíření a zajišťující jejich ochranu a klid na hnízdištích. Po SPR rybníky Bohdaneč je to další potenciální hnízdiště jeřába popelavého nedaleko Pardubic. Uvidíme, zda se i v letošním roce vrátí do nově obsazených hnízdišť. Také jeřábům se dávají na záda vysílačky a sledují se jejich cesty na zimoviště.

V loňském roce dostalo kroužek na nožku 2413 ptáků v 66 druzích. Nejvíce bylo 441 rákosníků, jak název napovídá, žijících v rákosinách rybníků. Rákosníkům se v Čechách věnuje hodně ornitologů. V roce 2007 bylo v Čechách okroužkováno více než 14 000 kusů rákosníků. Z tohoto počtu přišlo 42 zpráv ze zahraničí o jejich tahu, případně osudu. Většina zpráv pochází z velkých odchytových stanovišť v ústích řek a rákosinových porostů na jezerech. Ze zajímavých zpráv uvádím několik. Rákosník proužkovaný označený 29. 7. byl následující den (30. 7.) chycen v Maďarsku ve vzdálenosti 401 km. Rákosník zpěvný okroužkovaný u Náchoda byl chycen za 4 měsíce ve vzdálenosti 6313 km v Ngulia-Tsavo v Keni. Další zpěvný rákosník byl kontrolován za 2 měsíce v Belgii. Zajímavé jsou i zprávy o stářích. Rákosník obecný označený u Přísku byl znovu chycen za 9 let. Na tak malého ptáka je to úctyhodný věk. Naši rákosníci jsou často chytaní u Vranského jezera v Chorvatsku. Dva rákosníci velcí s chorvatským kroužkem byli chyceni v Čechách a naopak tři rákosníci velcí byli chyceni na Vranském jezeře s českým kroužkem.

Další skupinou ptáků, které jsem se věnoval, jsou sýkory. Jejich odchyt není náročný, zvláště u krmítek. Celkem dostalo kroužky 267 koňader, 111 modřinek, 2 parukárky a 2 uhelníčky. O cestách sýkor nechodí mnoho zpráv. Z ciziny mně přišla zpráva o sýkoře koňadře kroužkované 4. lis-

topadu (na krmítku) a kontrolované kroužkovatelem po roce od okr. v Polsku ve městě Krapkowie nedaleko Opolskie ve vzdálenosti 173 km. Na stejných místech při přezimování jsou často kontrolovány stejné sýkory, a to i po několika letech. V roce 2007

byly v Čechách chyceny 2 koňadry s cizím kroužkem. Jedna s holandským kroužkem byla za dva roky zastižena u Jaroměře, ve vzdálenosti 762 km. Druhá s polským kroužkem byla chycena u krmítka po 3 letech ve Vysokém Mýtě, ulétla 501 km. Většina lidí si myslí, že sýkory nikam netáhnou, ale to je omyl, který stále mezi lidmi přetrvává. I sýkory podnikají často dlouhé zimní cesty. U nás se objevují sýkory ze severských zemí, ale některé naše naopak u nás zůstávají přes zimu. Proč některé odlétají a naopak některé zůstávají je stále nezodpovězenou otázkou pro ornitology. U velkých ptáků se nyní dá vysledovat jejich cesta pomocí vysílaček, ale tuto metodu nelze uplatnit u malých ptáků pro hmotnost vysílaček, a tak se stále uplatňují kroužky.

Nový výzkum probíhá i u zdánlivě vysledovaných ptáků, jako je např. vlaštovka. Je známou skutečností, že hnízdiště pro tyto milé ptáčky ubývá. Vliv na to má hlavně člověk, který na venkově přeměňuje venkovské usedlosti na rodinná sídla bez hospodářských budov. Nyní jim ke hnízdění zbývají většinou kravíny a zbytky chlívků pro hospodářské zvířectvo. Proto se evidují hnízdiště, a pokud to jde, kroužkují se i mladé vlaštovky. Loni ode mne dostalo kroužky 76 mláďat vlaštovek. Jedno hnízdo si vlaštovky postavily dokonce ve výstupním kanále jednoho rybníka. Již po dva roky evidují hnízdní páru vlaštovek v kotelně domu. Zajímavé je, že se zde již po dva roky snažily vyvést mláďata třikrát po sobě. Bohužel ani jednou se třetí mláďata nevyvedla. Důvod byl jednoduchý – příroda zapracovala. Jelikož by se mladí vyváděli na konci září, u starých ptáků převládá tažný pud a mladé vlaštovky prostě opustily a odlétly do teplých krajín. Inu zachování rodu je přednější a myslím, že kdyby se tak pozdě vyvedená mláďata vyvedla, jen stěží by vydržela tak dlouhou cestu do zimoviště. V roce 2007 se v České republice okroužkovalo 5 000 vlaštovek, z toho bylo přes 2 000 mláďat. Cizí kroužky se evidovaly na nožkách tří vlaštovek. Jedna maďarská nosila kroužek dva roky a byla chycena ve vzdálenosti 347 km od místa okroužkování. Druhá sem ulétla 694 km. Třetí označená v Simar Nature Reserve na Maltě a byla chycena v obci Srbsko u Mladé Boleslavi, ulétla celkem 1 619 km. S našimi kroužky bylo zastiženo 15 vlaštovek v Maďarsku a jedna podnikla rekordně dlouhý let až do Afriky do republiky Kongo. Ulétla celkem 6 590 km. Tuto trasu absolvovala nejméně dvakrát, protože byla zastižena až po dvou letech.

Letos je zima zdá se celkem mírná, a tak Výprachtákům přeji, aby se již brzy mohli pokochat krásou rozkvetlých bledulí v Sázavském, případně i jiném údolí v okolí Výprachtic.

František Štancle, Rohovládova Bělá

OMALOVÁNKY, DOPLŇOVAČKY

SUDOKU

	4		7		3		2	
2					6	4		3
1			4				8	
5						9	6	
3		8	9	4	5	2		1
	1	7						5
	9				7			2
6		2	1					4
	8		5		4		1	

Obec VÝPRACHTICE
Vás zve na

**ROZSVÍCENÍ
VÁNOČNÍHO
STROMEČKU**

1.12.2018

V 17:00 HOD

PŘED OBECNÍM ÚŘADEM

za dětmi přijde **MIKULÁŠ** s nadílkou
ale i **ČERTI**

pro všechny je připraveno
VYSTOUPENÍ DĚTÍ MŠ A ZŠ, OHNIVÉ ČERTICE
OBČERSTVENÍ - TEPLÉ NÁPOJE Z PEKLÍČKA
OHŇOSTROJ

ZŠ J. Pravečka, MŠ a Obec Výprachtice
pořádají tradiční

VÁNOČNÍ JARMARK

KDY: v sobotu 1. 12. 2018
od 8:30 do 12:00 h
KDE: budova ZŠ a MŠ
ve Výprachticích

Můžete si nakoupit adventní věnce,
vánoční dekorace, výrobky ze dřeva,
drobné dárky, vánoční cukroví apod.,
to vše vyrobené především rukama
žáků školy. Dále vás čekají
pravé výprachtické koláče, guláš,
nápoje na zahřátí a další dobroty.

Pátek 21. prosince 2018 v 17:00 hodin

VÁNOČNÍ KONCERT

v kostele Proměnění Páně ve Výprachticích

Vystoupí: Martina Bártová – housle
Marie Minářová – varhany
Děti z MŠ a ZŠ Výprachtice
Chrámový sbor Výprachtice

Srdečně zve Obec Výprachtice

Pf 2019

Splněná přání,
hodně úspěchů
a radosti
v novém roce
přeje

Obec
Výprachtice

Výprachtické noviny

Ročník: 22 Číslo: 6

Počet stran: 12

Počet výtisků: 450 ks

Vyšlo: prosinec 2018

Vydavatel: Obec Výprachtice

Uzávěrka pro příští číslo je 20. ledna 2019.

Redakce neodpovídá za názory, mluvnické a stylistické chyby příspěvovatelů.

Redakce: Věra Jandějsková, Jitka Jirásková.

